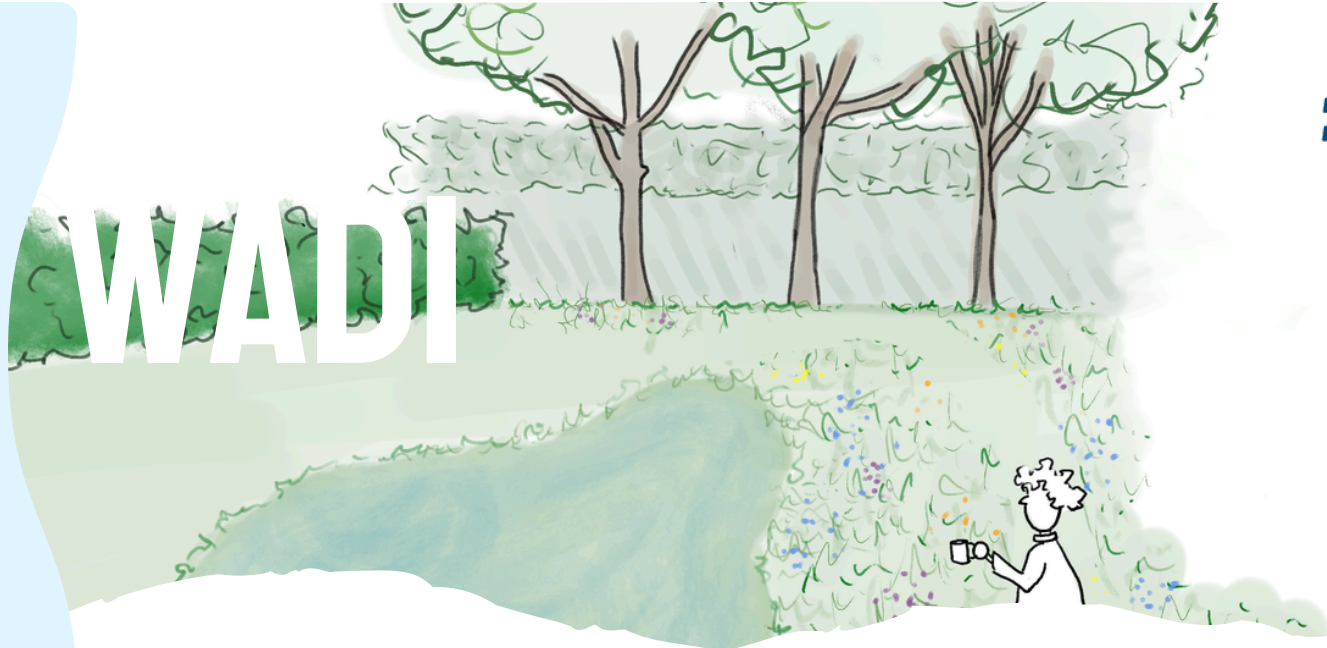

WADI

INLEIDING

Een wadi (Water Afvoer Drainage Infiltratie) is een bovengrondse voorziening die ervoor zorgt dat regenwater in de bodem kan infiltreren. Een wadi is een uitgegraven verlaging in de tuin waar het regenwater van het dakoppervlak, maar ook de afvloeiing uit de tuin zelf, in de bodem kan infiltreren.

VOORDELEN

- Met een wadi in de tuin zorg je ervoor dat het regenwater van je dak, of het water dat uit je tuin afvloeit, niet langer naar de riolering wordt geleid. Dit vermindert de druk op de riolering en zorgt voor **minder overstort**.
- Het water krijgt de tijd om te **infiltreren** in de grond, wat bijdraagt aan de bestrijding van droogte.
- Een beplante wadi verhoogt de **biodiversiteit** in je tuin en biedt een plek van **verkoeling**.
- Voor kinderen is het een **leuke waterspeelplek**.

ONTWERPOPTIES

Er zijn verschillende manieren waarop je een wadi kunt aanleggen. De vorm is helemaal vrij te bepalen: wadi's kunnen variëren van een simpele ronde kom tot een gracht. Je kunt de wadi aanplanten met gras of je kiest voor diverse bloemen en planten. Let er wel op dat deze planten zowel bestand zijn tegen natte als droge omstandigheden aangezien de waterstand in de wadi sterk kan variëren. Het is ook mogelijk om stapstenen toe te voegen als speelelement, maar speeltuigen van robiniahout kunnen ook in een wadi geplaatst worden.

Belangrijk is wel dat de bodem in je tuin voldoende waterdoorlatend is.

WETGEVING

De volledige wetgeving omtrent het verplicht infiltreren van regenwater vind je in de [gewestelijke hemelwaterverordening](#) uit 2023. Het uitgangspunt van deze verordening is dat 'elke druppel die op verhardingen valt, maximaal ter plaatse moet worden gehouden'. Dit geldt zowel voor particulieren als voor openbare besturen.

Zodra er (ver)bouw(ings)werken uitgevoerd worden die vergunningsplichtig zijn, zal eveneens de verplichting opgelegd worden om maatregelen te nemen voor regenwater op eigen terrein. In eerste instantie gaat het om het plaatsen van een hemelwaterput, vervolgens moet dit aangevuld worden met buffering en infiltratie op eigen terrein – dus regenwater niet rechtstreeks via de riolering laten weglopen.

Deze verplichting om een infiltratievoorziening aan te leggen geldt voor percelen vanaf 120 m².

Dit is van toepassing bij:

- Het bouwen of herbouwen van overdekte constructies.
- Verbouwen van bestaande constructies met werken aan de afwatering.
- Uitbreiding van bestaande overdekte constructies.
- Aanleg van afwatering voor constructies of verhardingen waarvan het hemelwater voorheen op natuurlijke wijze in de bodem infiltreerde.
- De aanleg, heraanleg of uitbreiding van verhardingen.
- Aanleggen van een afwatering voor de bovenstaande constructies of verhardingen waarvan het hemelwater voorheen op natuurlijk wijze in de bodem infiltreerde.

Voor het bepalen van de buffercapaciteit van je wadi moet je standaard de oppervlakte van overdekte constructies vermeerderen met 80 m². Deze 80 m² is de toegelaten oppervlakte verharding die je in je tuin mag aanleggen zonder vergunning aan te vragen.

Omgevingsvergunning:

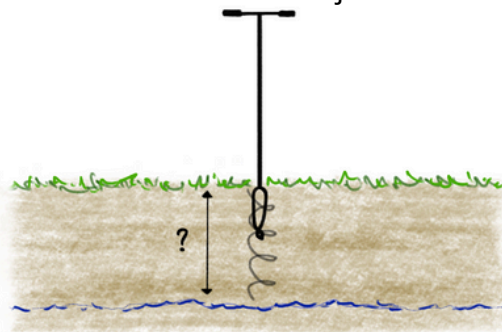
Als de wadi minder diep is dan 50 cm heb je **meestal geen vergunning** nodig. Er zijn echter veel uitzonderingen op de regel, zoals mogelijkheid tot archeologie, hoeveelheid van het totale grondverzet,... **Neem dus zeker contact op met de dienst stedenbouw van je gemeente alvorens je aan de slag gaat.**

STAPPENPLAN

VOOR JE BEGINT

- **Ga na of je een vergunning moet aanvragen** bij de gemeente.
- **Onderzoek de infiltratiecapaciteit van de bodem in je tuin:** een zandbodem is ideaal om te infiltreren; bij een leem- of kleibodem kan je de wadi best iets groter maken, of er een grindkoffer onder leggen. Kom te weten wat de doorlaatbaarheid van je ondergrond is via de [Databank ondergrond Vlaanderen](#) of doe thuis zelf de [emmertest](#).
- **Onderzoek je grondwatertafel:** om hemelwater te kunnen laten infiltreren, moet de grondwatertafel laag genoeg zijn. Om deze reden kan je best eerst nagaan hoe hoog het grondwater staat in jouw tuin. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden:
  - Met een grondboor: doe de boring en meet na een uur met een vouwmeter hoe diep eventueel water in het boorgat zit. Let op: een boring is slechts een momentopname. Doe deze test op verschillende momenten in het jaar en neem een gemiddelde.

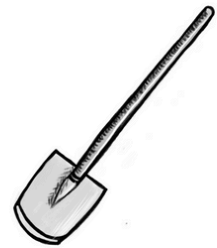
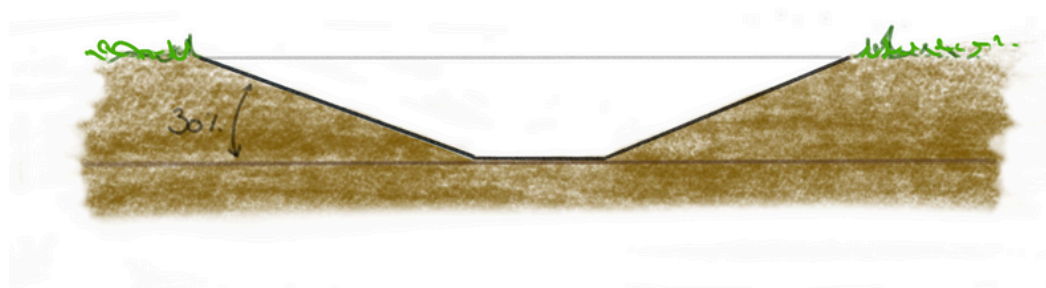
- Raadpleeg de bodemkaart op Geopunt:
  - Surf naar [geopunt.be](#)
  - Typ je adres in in het zoekbalkje
  - Klik op 'kaartlagen' (rechtsonder) en vervolgens op 'lagen toevoegen'
  - Klik achtereenvolgens op 'Natuur en milieu' > 'Bodem' > duid 'Bodemkaart: bodemtypes aan'
  - Klik de locatie van jouw tuin aan. Aan de linkerkant van je scherm verschijnen gegevens over jouw locatie onder verschillende titels. Klik bodemkaart open en scroll naar de 'eenduidige legende'. Daar wordt al dan niet beschreven op welke diepte roestverschijnselen voorkomen. Dit geeft een aanduiding van de schommelende diepte van de grondwatertafel.
- **Bepaal de grootte:** De grootte van je wadi is afhankelijk van de doorlaatbaarheid van de bodem. Ook moet je rekening houden met de oppervlakte die afwatert naar de wadi. Op de [website van VLARIO](#) staat uitgelegd hoe je berekent hoe groot je wadi moet zijn. Een vierkante meter met zo'n 20 cm diepte kan al 200 liter regenwater bufferen.
- Denk na **wat je met de uitgegraven grond zal doen.**
- **Bepaal de locatie van je wadi:** in je achtertuin mag je deze min of meer zelf kiezen. Hou er rekening mee dat de wadi op meer dan 1 m van de perceelsgrens moet liggen en minder dan 30 m maar meer dan 2 m van je woning. Verder is het ook beter als de wadi lager ligt dan de woning. Vraag meer info bij je gemeente voor je aan de slag gaat.

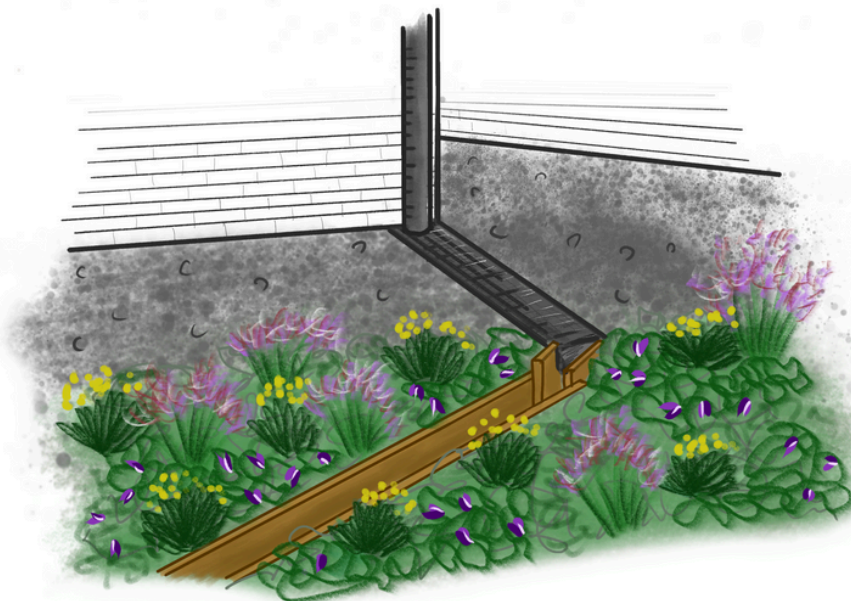
STAPPENPLAN

PLAATSEN VAN EEN WADI

- **Graven:** nadat je het nodige formaat hebt bepaald, kan je aan de slag om de wadi te (laten) graven. Een wadi is meestal tussen de 30 en 50 cm diep. Wanneer je dieper graaft dan 50 cm, heb je sowieso een vergunning nodig. Zorg ervoor dat de hellingsgraad kleiner blijft dan 33%, dan kan je er nog vlot over rijden met een grasmaaier.

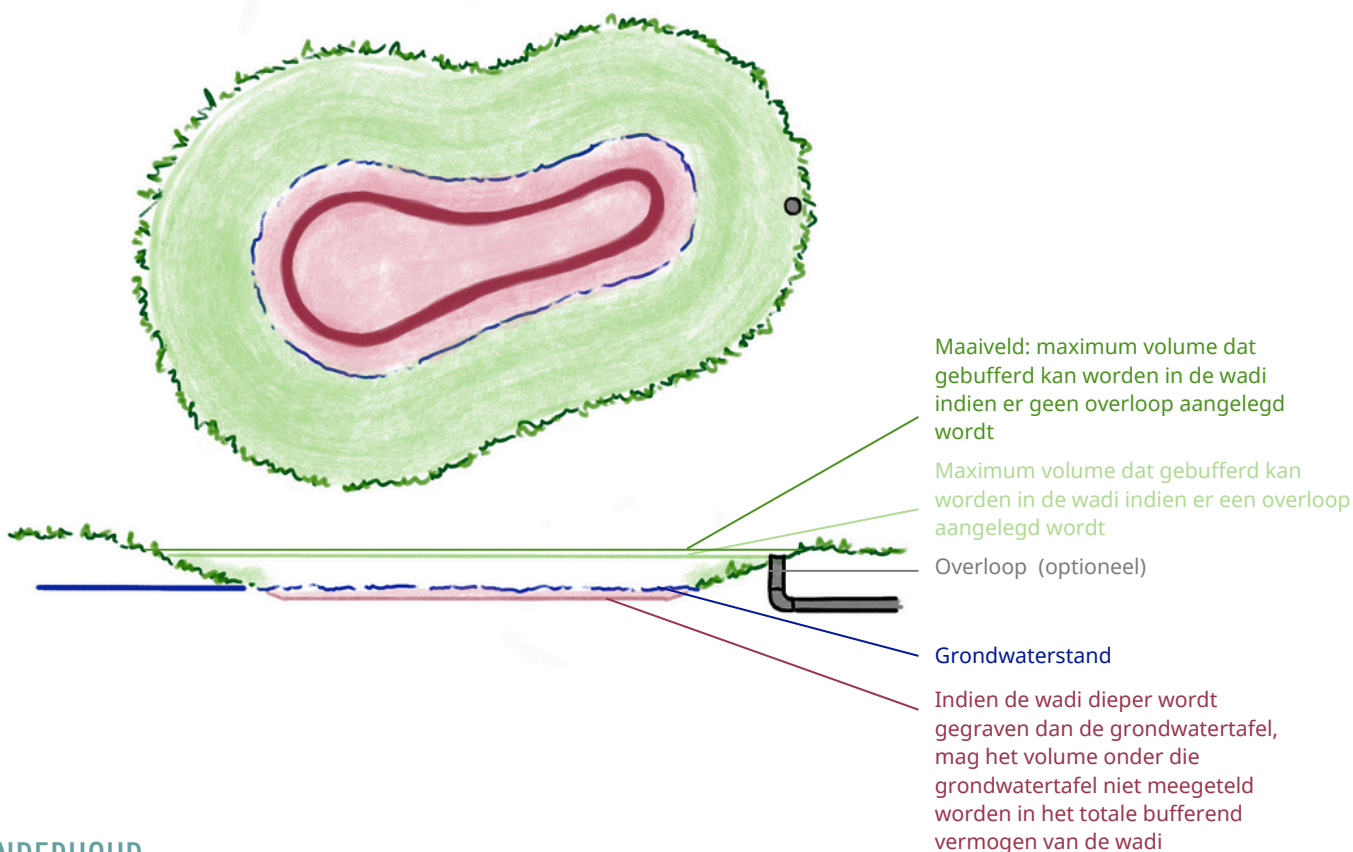
- **Beplanting:** nadat jouw put gegraven is, leg je er een laagje teelaarde (en eventueel compost) in. Dan kan je jouw wadi inzaaien of beplanten met de gewenste beplanting. De wadi wisselt natuurlijk tussen nat en droog, dus kies voor een zaadmengsel met soorten of planten die tegen beide situaties en de wisseling ertussen bestand zijn.
- **Afkoppelen:** koppel nu jouw regenpijp af van de riolering. Alle informatie hieromtrent vind je in de fiche 'afkoppelen'.
- **Goot:** Zodra je de regenpijp hebt afgekoppeld, moet het water nog tot in de wadi geraken. Dit kan door een gootje te graven. Je kan nieuwe materialen gebruiken, maar ook bv. oude dakpannen kunnen als watergeleiding dienen. Zoek online naar inspiratie die bij de stijl van jouw tuin past.

STAPPENPLAN

- **Overloop:** Ten slotte kan er nog een overloop aangelegd worden voor het geval dat de wadi vol zou zijn. Dit is afhankelijk van het bodemtype en het reliëf in je tuin.

ONDERHOUD

- Als je liever niet zelf wil aanplanten kan je de wadi spontaan laten begroeien.
- Maai de wadi minstens twee keer per jaar. Indien je lange tijd niet maait zullen er na enkele jaren waterminnende boomsoorten verschijnen zoals wilg, zwarte els, es ... en zal de wadi 'verlanden' en zijn functie verliezen.
- Als je de wadi inpast in je gazon, kan je de wadi volgens je gewoonlijke frequentie maaien.
- Indien je de wadi hebt aangeplant met vaste planten, onderhoud deze dan zoals je een andere bloemenborder zou onderhouden.

EXTRA

- Voor een (nog) betere infiltratie kan je in het midden van de wadi een grindkoffer installeren. Voor een grindkoffer graaf je nog een gat in het midden van de wadi. In de koffer plaats je dan een stuk waterdoorlatend textiel dat nog wat over de koffer hangt, waarna je de koffer vult met het grof materiaal van jouw keuze (grind, lavasteen ...). Dit dek je dan opnieuw af met een stuk waterdoorlatend textiel. Deze optie is enkel interessant bij (zeer) traag infiltrerende bodems en op kleine oppervlakken. Ga na of je vergunningsplichtig bent voor de aanleg van deze structuur.

MATERIAAL

- Gereedschap
  - Schop of spade
- Grondstoffen
  - Teelaarde
  - TIP: Je kan de teelaarde die je eerder hebt uitgegraven hergebruiken. Hou ze dan goed gescheiden van de zandfractie.
- Materialen
  - Goot: uit oude dakpannen, of van de winkel
- Beplanting
  - Oeverplanten (inheemse, die zowel tegen droge als tijdelijk natte bodem kunnen)
    - Moerasspirea – *Filipendula ulmaria*
    - Penningkruid – *Lysimachia nummularia*
    - Grote kattenstaart – *Lythrum salicaria*
    - Adderwortel – *Persicaria bistorta*
    - Echte valeriaan – *Valeriana officinalis*

KOSTPRIJS & PREMIES

Zelf een wadi aanleggen hoeft niet veel te kosten. Je kan namelijk zelf een kuil graven en gras of bloemen zaaien. De extra kosten waarop je moet rekenen zijn voor de aanleg van een goot tussen je regenwaterput of regenpijp en de wadi.

Indien je het werk wilt uitbesteden aan een aannemer of een kraantje huren, zal het net iets meer kosten. Je kan op voorhand eens luisteren bij de burens of iemand ook een wadi wilt aanleggen. Op die manier kunnen werken gebundeld worden en kosten gedeeld.

Voor een eenvoudige wadi betaal je 0 tot 150 euro per vierkante meter, afhankelijk van de gekozen materialen en beplanting.

Bekijk ook of je recht hebt op een premie of tegemoetkoming voor een infiltratievoorziening vanuit jouw gemeente of via de [Vlaamse overheid](#).

EXTRA INFO

- Indien je beroep wil doen op een aannemer of architect kan je terecht bij de [ondertekenaars van de Green Deal Natuurlijke Tuinen](#) van Departement Omgeving.
- Kom te weten wat de doorlaatbaarheid van je ondergrond is via de [Databank ondergrond Vlaanderen](#) of [Geopunt](#) of doe thuis zelf de [emmertest](#).
- Bereken de grootte van het infiltratieoppervlak met de [calculator regenwaterberging](#).
- Bekijk een DIY-video over het beplanten van een wadi op de website van [Aquafin](#).
- Bekijk ook de DIY-video over het [aanleggen van een wadi](#), een [voortuin met wadi](#), [ontkoppelen van de regenpijp](#) en aansluiten op een wadi.

